

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci **žalobce: Mgr. M. H.**, zast. JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pivovarská 8, Vyškov, proti **žalovanému: Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 13. 7. 2012, č. j. 8804/12-1102-708855, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 12. 2012, č. j. 31 Af 141/2012 - 20,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 12. 2012, č. j. 31 Af 141/2012 - 20, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo dle ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuto jeho podání ze dne 13. 9. 2012.

Krajský soud konstatoval, že podání stěžovatele postrádalo základní náležitosti podání podle ustanovení § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., zejména pak základní náležitosti žaloby vymezené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s., pokud se stěžovatel omezil pouze na ohlášení žaloby. Z obsahu podání je pouze patrné, že je žaloba podána proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 13. 7. 2012, č. j. 8804/12-1102-708855, které bylo v příloze k žalobě připojeno.

Pro postup soudu podle dílu prvního hlavy druhé, části třetí s. ř. s. (§ 65 odst. 1 a násl. s. ř. s.) tak bez doplnění žaloby ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. nejsou splněny podmínky řízení, a proto nebylo možno o věci jednat. Doplněním žaloby se přitom z povahy věci rozumí doplnění především tvrzených důvodů nezákonnosti, upřesnění právní argumentace nebo doplnění petitu žaloby. Uvedené podání učiněné u soudu v zákonné lhůtě však postrádá jakékoliv tvrzení důvodů nezákonnosti a neobsahuje žádnou právní argumentaci. Petit žaloby zcela chybí, nejsou označeny výroky rozhodnutí, které je napadáno, dokonce chybí obecné základní náležitosti podání.

S ohledem na to, že odstraňovat vady žaloby v projednávané věci nebylo pro uplynutí lhůty uvedené v § 72 odst. 1 s. ř. s. možné, jedná se současně o neodstranitelný nedostatek. Případné poučení soudu s výzvou k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. by bylo úkonem zcela nadbytečným, neboť k případně dodatečně uplatněným argumentům by soud již nemohl přihlížet, a to pro marné uplynutí zákonné lhůty stanovené pro rozšíření žaloby dle § 71 odst. 2, věta třetí s. ř. s.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti namítá, že žaloba obsahovala veškeré zákonem stanovené náležitosti. Uvádí, že podání bylo učiněno prostřednictvím datové schránky. Z obsahu žaloby pak bylo zcela zřejmé, kdo jej činí, proti čemu směřuje a co se navrhuje. K podání byly přiloženy plná moc, napadené rozhodnutí a odvolání. Stěžovatel v žalobě výslovně uvedl konkrétní ustanovení daňových zákonů, která žalovaný napadeným rozhodnutím porušil, včetně skutkových a právních důvodů, jakož i odkazu na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žaloba obsahovala návrh důkazních prostředků k uplatněným tvrzením, jakož i návrh výroku rozsudku.

Stěžovateli tedy není zřejmé, jaké konkrétní náležitosti žaloba postrádá, a proto považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že tvrzení stěžovatele a soudu se po skutkové stránce rozcházejí a je úkolem Nejvyššího správního soudu zjistit, jaká žaloba byla vlastně ke krajskému soudu předložena.

Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen advokátem. Zdejší soud poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v případě, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu (nebo o zastavení řízení), lze kasační stížnost podat pouze z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. K tomu srovnej např.

pokračování

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS: „*Je-li kasační stížností napadené usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.*“ (veškerá zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného usnesení. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí krajského soudu splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí krajského soudu splňuje. Přestože krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí přímo neuvedl, že mu byla doručena pouze první strana žaloby, je z jeho rozhodnutí zřejmé, jaké náležitosti žaloba postrádala a proč nebyl povinen stěžovatele vyzvat k jejich doplnění. V projednávané věci bylo tedy nutno posoudit pouze otázku, zda se krajský soud takovým postupem dopustil či nedopustil pochybení, pro která by bylo nutno kasační stížnosti vyhovět a napadené usnesení zrušit.

Podle § 37 odst. 3 věty první s. ř. s. musí být z každého podání zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno. Jedná-li se o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, pak musí v souladu s § 71 odst. 1 s. ř. s. kromě těchto obecných náležitostí obsahovat také označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci; označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy; označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá; žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné; jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a konečně návrh výroku rozsudku. V případě, že určité podání neobsahuje některou ze zákonem vypočtených náležitostí, předseda senátu ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzve žalobce k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu.

Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že neexistuje zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno (viz např. rozsudek č. j. 2 Azs 9/2003 - 40 ze dne 23. 10. 2003, publikovaný též pod č. 113/2004 Sb. NSS).

Pro posouzení projednávané věci však Nejvyšší správní soud zároveň považuje za rozhodné, že § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. stanoví lhůtu pouze pro rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body, a tedy v souladu s konstantní judikaturou i pro doplnění žalobního bodu do podání, které dosud žádný žalobní bod neobsahovalo, nikoliv však na odstranění jiných vad žaloby. Jiné vady žaloby jsou odstranitelné postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s., podle kterého předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu.

Vyazuje-li tedy žaloba jiné vady než absenci žalobních bodů či vymezení rozsahu napadení správního rozhodnutí, je soud povinen postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a usnesením vyzvat podatele k opravě nebo odstranění vad podání tak, aby mohlo být věcně projednáno. Pouze v případě, že podání není ve stanovené lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení není možno pro tento nedostatek pokračovat, odmítne soud usnesením řízení o takovém podání, přičemž o tomto následku musí být podatel ve výzvě poučen.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal, že by krajský soud měl dostatek podkladů pro učinění závěru, že podání stěžovatele postrádá žalobní body, které již nebylo možno pro uplynutí dvouměsíční lhůty žádným způsobem doplnit. Z obsahu podání ze dne 13. 9. 2012 bylo zcela zřejmé, že soudu byla prostřednictvím datové schránky doručena pouze první strana žaloby, nikoli celé, co do obsahu úplné podání. Podání, doručené soudu v zjevně neúplné podobě tak vykazovalo vadu, k jejímuž odstranění měl krajský soud stěžovatele vyzvat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť pouze po odstranění této vady, mohl být učiněn závěr o obsahu žaloby včetně případné absence žalobních bodů.

Pokud by stěžovatel na výzvu soudu žádným způsobem nereagoval, bylo by na místě žalobu bez dalšího odmítnout. Obdobně by soud postupoval v případě, že by stěžovatel sice na výzvu soudu reagoval, avšak i po doručení úplného podání by soud zjistil, že žalobní body v žalobě skutečně absentují. Procesní strategie, včetně toho, zda účastník podá žalobu až na sklonku zákonem stanovené lhůty, kdy tak může učinit, totiž nutně souvisí s jeho procesní odpovědností a musí nést případné důsledky, které z jeho vlastního načasování takových kroků plynou.

Na druhé straně je však nutno připomenout, že žaloba ve správním soudnictví představuje procesní úkon, jímž se žalobce obrací na soud a žádá jej, aby jeho veřejnému subjektivnímu právu, které bylo ohroženo či porušeno, poskytl spravedlivou ochranu. Jestliže tedy soudní řád správní požaduje, aby žaloba splňovala určité náležitosti, činí tak proto, aby žaloba mohla být podkladem právě pro poskytování spravedlivé ochrany veřejným subjektivním právům v rámci soudního řízení nikoli proto, aby její náležitosti resp. jejich nedostatek byl bez dalšího formalistickým důvodem pro odmítnutí žaloby.

Nejvyšší správní soud tedy shledal naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť v posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro odmítnutí podání podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Proto kasační stížností napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V tomto řízení

pokračování

je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu